

Domácí bohoslužby ve Dvacátou neděli po Trojici

Miroslav Hamari

25. října 2020

Introit:

*Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mých bude znít
vždy jeho chvála. Ž 34, 5*

Pozdrav: Milé sestry, milí bratři, vítám vás v těchto domácích bohoslužbách a zdravím vás pozdravem vzkříšeného Krista – Pokoj vám.

Zazpívejme **píseň** 635, Tvá, Pane, láska.

Text, který nám poslouží jako základ kázání, je zapsaný v Markově evangeliu, ve druhé kapitole, dvacátém třetím až dvacátém osmém verši:

*Jednou v sobotu procházel obilím a jeho učedníci začali cestou
mnout zrní z klasů. Farizeové mu řekli: „Jak to, že dělají v sobotu,
co se nesmí?“ Odpověděl jim: „Nikdy jste nečetli, co udělal David,
když měl hlad a neměl co jíst, on i ti, kdo byli s ním? Jak za
velekněze Abiataru vešel do domu Božího a jedl posvátné chleby,
které nesmí jíst nikdo kromě kněží, a dal i těm, kdo ho provázeli?“
A řekl jim: „Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu.
Proto je Syn člověka pánem i nad sobotou.“*

Milé sestry, milí bratři!

Člověk má svůj život ve svých rukou. Má moc si jej spravovat, zorganizovat, rozhodovat o něm. Má moc naložit se svým životem, jak uzná za vhodné. A z té moci plyne i plná odpovědnost, kterou má za svůj život. Ta

moc není absolutní, není nad vším v životě. Některé souvislosti nás přesahují. Nemáme ve své moci svůj počátek a do značné míry ani svůj konec. To ale nijak neumenšuje skutečnost, že podobu toho, jak žijeme, ve své moci máme. I tak je toho dost. Dost k pýše i k bázni. Možná je té moci i víc, než si umíme představit. Řečeno slovem a obrazem, který už málo používáme, jsme pány nad mnohými věcmi svého života.

Pro svou orientaci a směřování jako pomůcky volíme principy a hodnoty, které pak mají o nás velkou vypovídající váhu. Pomáhají nám držet náš život pohromadě. Lepí jej, aby jeho výraz byl konzistentní. Je docela snadné se ztratit ve svých vlastních myšlenkách a citech. Není ani moudré ani prospěšné se pod určitými dojmy pouštět v jednu chvíli života na tu stranu a v příští chvíli zase na stranu opačnou. Nejnamáhavější je dostávat se ze svého vlastního zmatku. Na korekci omylů máme vždycky nárok, ale čím jich je méně, tím je život pokojnější a prostor pro tvoření dobrých věcí je v něm větší. Spojovacích svorníků používáme celou řadu, ale jenom pár z nich je takových, které kdybychom vyndali, rozpadlo by se nám to. Zvláště u některých z těchto je dobře patrné, že jsme k nim přišli jako k darům. Rozhodli jsme se pro ně až po tom, co jsme je obdrželi. Jinak by to ani nešlo, nevěděli bychom, pro co se rozhodujeme, kdybychom je už neměli. Jsou to například dary, které máme od svých předků, jejich vlastní zkušenosti, autentická vyznání, ty mají obrovskou jednotící sílu pro naše životy. Dokonce sehrávají svůj význam i tehdy, když je odmítáme. Anebo dary, které jsou nejenom z jiného času, ale i jakoby z jiného světa – na prvním místě důvěra, víra Bohu, který jde s člověkem jako Ježíš Kristus. Víra je předmětem reflexe a konstrukcí relevantních myšlenkových systémů až tehdy, když už ji člověk rozbil a vzal si ji jako určující pro sebe. Důvěra, víra se zrodí mimo vůli člověka, ten se rozhoduje, jestli si ji jako vzácnou nechá, jestli ji přijme a zachová. Ale vždy bude v člověkově moci od ní upustit jako od jednotícího výrazu pro jeho život a už se pro ni dále nerozhodovat.

Víra Bohu drží náš život pohromadě proto, že je důvěrou Ježíši Kristu, který s námi zůstává ve všech situacích života i neživota. Je už definovaná s dobře použitelnými dopady. Starozákonní člověk ji měl definovanou Božím vyvoláním praotců, vyvedením z otroctví a vydáním Desatera. Zvláště Desatero jako přímo Bohem daná pravidla pro život v zaslíbené zemi nabíralo časem stále větší orientační vážnosti. Dnes bychom řekli, že fungovalo jako ústava, kterou dál rozváděly jednotlivé zákony. Nebylo využitelné jenom v oblasti právní, nýbrž organizovalo všechny sféry života, včetně těch nejpraktičtějších, s obrovskou autoritou – jako od Boha. Nejhlubší a zároveň vi-

ditelnou identifikační hodnotou se stalo zachovávání soboty, dne odpočinku, jednoho z přikázání z Mojžíšových desek. Sobota byla ve velké všeobecné úctě. Všichni znali a v judaismu dodnes znají přesná pravidla, co se v sobotu smí nebo spíš nesmí. Rozhodně se nesmí uzdravovat, což Ježíš opakovaně nehodlá akceptovat, přestože i on je pravověrný Žid. A samozřejmě se nesmí trhat obilí, i kdyby měl člověk jak velký hlad. Tato skutečnost se stane motivem Ježíšových kázání. „Sobota je přece učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu. Proto je syn člověka pánem i nad sobotou.“ To, co mělo člověku sloužit jako Bohem darovaná pomůcka pro orientaci a jako tmelící výrazový faktor, se stalo pánem nad člověkem, zdrojem nesvobody a bezmoci.

Žádná zvolená hodnota ani vytvořený princip se do této role nesmí dostat. Ani tehdy, kdybychom věřili, že je od Pána Boha. Člověk nemůže postoupit svoje rozhodovací práva o svém životě žádnému ideálu nebo principu. Vede to k tomu, že delegujeme svoji odpovědnost na něco jiného. Může to hodně zjednodušit život i sejmout napětí z rozhodování, ale je to krátkodechý zisk. Určitě pak budeme mít na co to svést, když se život zahalí do černého flóru. My tu svou rozhodovací pravomoc nemůžeme delegovat ani na Pána Boha. A na něho bychom to převedli ještě nejraději, protože nejsnadněji. Pak by on byl odpovědný za všechny naše komplikace, neúspěchy a pochybení, také za naše nemoci, a nakonec i za smrt, o které by rozhodl, kdy má přijít. Ale Bůh ani nechce, abychom byli skleslí selháními a trpěli nemocemi a byli mrtví, proč by o tom rozhodoval, kdy to má nastat. Je tvůrcem života, nikoli smrti. Vždy nás měl za svoje děti, děti nejsou loutky. Člověk je pánem nad sobotou, musí svobodně disponovat s tím, co dostal darem od Pána Boha a co si zvolil, aby ho to drželo na vodě a něco to o něm vypovídalo. Člověk je pánem toho, jak vypadá jeho život a jeho svět. Nemá se za co ani za koho schovat. Ne, že bychom za všechno, co je dobré nebo špatné v našem životě a světě, mohli přímo my sami. Na něčem se podílíme spolu s jinými živými tvory nebo spolu s ostatními z našeho lidského živočišného druhu nebo spolu s ostatními ze severní polokoule nebo s ostatními ze západní kultury nebo s ostatními z České kotliny nebo s ostatními Plzeňany nebo s ostatními ze své domácnosti a tak podobně. Ti všichni nás mohou něčím infikovat a my je, protože žijeme spolu a vytváříme věci života spolu. Na některých rozhodnutích jsme podílníky, někdy i s těmi předešlými z třetího či čtvrtého pokolení, jak říkají Boží výroky.

Synové člověka mají moc rozhodovat se a disponovat. A je dobré jí užívat, abychom se mohli rozhodovat pro dobré věci a také je vykonat, abychom se rozhodovali pro zastavování zla a brali mu jeho moc. A pomohli si k tomu

všemi vzácnými darovanými i vytvořenými ideály a principy. Každý syn člověka je takovým pánem. „Syn člověka“ je v hebrejštině běžný výraz pro jednotlivého člověka z celé množiny lidí, protože slovo „člověk“ je naopak výraz pro celé člověčenstvo. Sousedství „syn člověka“ používal Ježíš, když mluvil o svém poslání. Vnímá své poslání, ovšem s bázní. A byl opatrný v používání titulu „mesiáš“, učedníkům to zakazoval a nebránil se použít jej pro sebe až při soudním procesu. Byl pro něho příliš nacionálně zabarvený a zneužitelný. Kdežto „syn člověka“ jej vystihoval daleko lépe. Ježíš si jej vybral proto, aby vyznal, že je člověkem jako každý jiný a podléhá všemu, co ostatní lidé, včetně smrti. Stejně závažným důvodem byl prorocký obraz z apokalyptické knihy Daniel, kde Syn člověka je postava pro toho, kdo přichází od Boha, aby vnesl do světa Boží způsoby spravování života na zemi až pro věčnost. Ten obraz byl v judaismu všeobecně známý a protože tajemný, zplošťujícími představami málo zatížený. Tato postava Syna člověka může vzít do rukou moc nad životem, kterou člověk ztratil tím, že ji přenechal něčemu jinému nebo, kterou nemůže mít nad souvislostmi jej přesahujícími. Naše moc žít a tvořit v životě dobré věci je daleko větší, než si umíme představit, ale má svoje limity ve vlastních silách člověka, také v konfliktu s mocí žít ostatních lidí a živých tvorů, také v přírodních zákonitostech, a nakonec je limitována naší omezeností smrtí, pomíneme-li, jakou cestou jsme k ní došli. Scházející moc žít nám může poskytnout jako Spasitel jen ten, který takovou má. Bůh takové spasení člověku dává. Ne nějakou neosobní technikou, ale tak, že se spasením pro život posílá Syna člověka. On člověka může převést smrti, upravit jeho poměry a dát mu perspektivu věčnosti. Tak, abychom mohli být pány nejenom soboty, ale všech svých věcí a nebáli se ani těch, na správu kterých nestačí naše moc. Je nám blízko se svou spásou Syna člověka. Zmocňuje nás, abychom se nevymlouvali a nevzdávali se činit sobě i všem dobře. Amen.

Modleme se modlitbou, kterou se v dnešní den budou modlit ve všech církvích v naší zemi:

Všemohoucí Bože, doznáváme, že jsme si nevážili tvé laskavosti a péče, že jsme sami sebe pyšně stavěli na odív světa, že jsme nedokázali mít druhého za přednějšího sebe sama, že jsme se tak uvrhli do temnoty bloudění a nejistoty.

Prosíme tě, vyváděj nás ze tmy a ukazuj nám cestu, vždyť ty jsi světlem světa, jen u tebe a v tobě nacházíme svůj pravý domov a ochranu. Vlij do našich srdcí lásku a naději, daruj nám pokoj, v této nelehké době, posiluj nás v těžkých chvílích našeho života a osvobod' nás od strachu. Prosím za

uzdravení všech, kdo jsou na pokraji života a vysvobození k životu věčnému. Modlíme se za ty, kdo kvůli epidemii ztratili zaměstnání a příjmy pro zajištění chodu života jejich rodiny. Posiluj ty, kdo pro pomoc bližním nasazují své zdraví a životy, buď útechou všem, kteří trpí a všem nám dej ducha zodpovědnosti a solidarity.

Žijeme v jednom společném domově, který stvořily tvé ruce a který jsi nám dal do správy. Děkujeme ti, že zde přebýváš s námi. Chceme sloužit jedni druhým dobrou službou lásky. V tom nás posiluj a utvrzuj, skrze Krista, našeho Pána. Amen.

A modleme se také modlitbou, kterou nás naučil Syn člověka:

Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Vezměme si jako posilu slova z epištoly Korintským:

Jestliže smlouva literami vytesaná do kamene sloužila smrti, a přece byla nastolena s oslňující slávou, takže synové Izraele nemohli pohlédnout na tvář Mojžíšovu pro její pomíjivou zář. Jestliže přišlo slavně to, co pomíjí, oč slavnější je to, co zůstává! 2 Kor 3, 7.11

Přijměme požehnání:

A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Amen. Fp 4, 7

Zazpívejme **píseň 648**, Kristus je má síla.